

Šiaulių dailės galerijoje – pasakojimai ir būsenos

Šiaulių dailės galerijoje veikia dvi naujos parodos: vilniečio Andriaus Makarevičiaus tapybos paroda „Stoties rajono pasakojimai arba Mandelos efektas“ ir panevėžiečio Ramūno Grikevičiaus tapybos paroda „Miegas-miškas-miegas“. Parodų atidaryme, vykusiam balandžio 29 dieną, dalyvavo ir su lankytojais bendravo abu dailininkai.

Zivilė KAVALIAUSKAITĖ
zivil@skrstas.lt

Įkvepia stoties gyvenimas

Parodų atidarymas su žiūrovais Šiaulių dailės galerijoje vyko po pusmečio pertraukos – atlaisvėjęs karantinui.

Irmajame galerijos aukšte eksponuojama spalvinga ir intriguojanti A. Makarevičiaus paroda „Stoties rajono pasakojimai arba Mandelos efektas“.

„Atvežiau įvairius pasakojimus – ir apie Vilniaus stoties rajoną, ir Mandelos efektą. Mandelos efektas – kai žmonių grupė atsitema vieną įvykį, kuris nebūtinai buvo įvykęs. Ir aš atvežiau patikrinti, ar tikrai tik mes atsitemame taip blogai, ar ir kiti. Ir palyginti Šiaulių, Vilniaus stotis – ar tokios pačios. Man atrodo, jos visur tokios pat“, – apie parodą sakė autorius.

A. Makarevičiaus per dešimt metų gyvena Vilniaus stoties rajone, fiksuoja Halės turgaus, V. Šopeno, Šv. Stepono ar Aguonų gatvių aplinką.

„Ne tiksliai dokumentuoju – tai atspirties taškas, inspiracija, folio jau prasideda mano žaidimas pakeisti kažkokias detales ir žiūrėti, ar žmogus atpažįsta tą vietą ar ne, ar galima jį suklaidinti, apgauti. Labai įdomu, kai žmonės klausia, kas pavaizduota, nes kažko nemato, bet tarsi kažką atpažįsta.“

A. Makarevičiaus paveiksluose atsiranda ir personažai, su kuriais dailininkas nuolat prasielkia stoties rajone. Greta žaidžiotosios sociumo dalies paveiksluose pasimato ir pasakų personažai: batuotas katinas, Mėlynbarzdis. Neatsiejami stoties veikėjai – balandžiai, treninguotieji ir jų trys juostelės.

Stoties rajonas, sako dailininkas, yra tapybiškas – svarbiausia ne vien žiūrėti, bet ir pamatyti, o tai priklauso nuo kiekvieno žmogaus.

Vilniuje ši paroda buvo prista-

Ramūnas Grikevičius sako, kad paroda „Miegas-miškas-miegas“ yra apie nenorą nieko daryti – tik miegoti ir išnykti iš šito pasaulio.

Andrius Makarevičius į Šiaulius atvežė tapybos pasakojimus apie Vilniaus stoties rajoną ir Mandelos efektą.

tyta 2019 metais. Dalis parodos buvo nukeliavusi į Vokietiją, Diu-seldorfą.

Dabar dailininkas tęsia stoties rajono temą – paroda „Stoties DOMINORE“ bus pristatyta Klaipėdoje šią savaitę.

„Nesinori būti į kažką panašus ar eiti į kažkokią kryptį su visa banda. Tapai, kas pačiam įdomu tapyti, mąstyti, dalintis su kitais. Nenoriu žmonėms pataikauti ar teikti gražius vaizdelius vien dėl pinigų, norisi kalbėti apie tai, kas man pačiam įdomu“, – sako A. Makarevičius.

Šios parodos atidarymas dailininkui – pirmas po karantininės pauzės: „Keistai geras jausmas, pasiilgęs gyvų žmonių, kai gali pasišnekėti, aptarti.“

Pirmas karantinas, sako A. Makarevičius, buvo sunkesnis, ištiko šokas, nieko nesinorėjo daryti, tad netapė. Dabar tapo labai daug, organizuoja virtualias parodas, paveikslus eksponuoja vitrinose Vilniuje.

Apie nenorą nieko daryti

Antrajame galerijos aukšte eksponuojamoje R. Grikevičiaus parodoje „Miegas-miškas-miegas“ lankytojai kviečiami nauju kampu pažvelgti į užklumpančius išbandymus.

„Paroda prasidėjo dėl to, kad pasaulis pasidarė labai perpus perskirtas, pirmas ženklas buvo „Brexit“as“, paskui – D. Trampo išrinkimas, prasidėjo visi chaosai, sąmokos teorijos, atrodo, nebėra aiškios tiesos, subyrėjo aiškūs tikėjimai. Ir man nieko nebesinorėjo daryti – sugalvojau daryti parodą apie tą nenorą nieko daryti. Tiesiog yra noras miegoti ir išnykti iš šito pasaulio. Taip ir gimė paroda – apie miegą. Paskui miegą pastiprinau miško simboliu, kuris yra tokia neaiškomybė, klaidumas. Šitoje makalynėje to-

kia paroda ir yra – miško ir miego santykis“, – sako būsenų tapytoju įvardijamas R. Grikevičius.

R. Grikevičiaus drobėse atskleidžia įvairios būsenos, kūrinuose, sako dailininkas, nėra veiksmo, siužeto – paveikslai turi savo mažą pasakojimą, bet iš esmės visi yra apie miegą. Miego būseną – išnykimas, nieko negalvojimas, nesprenimas jokių reikalų, laikas, skirtas pralaukti momentą, pražiūrėti.

„Prasidėjęs virusas uždarė pirmą parodą, Vilniuje dariau antrą parodą – uždarė, tada pradėjau vaikščioti, kur galima išeiti – Panevėžyje – prie Žaliosios girios, išlįsti iš kaukės miesto į švarų mišką. Atrodo, kad čia ir yra didysis išsilaisvinimas iš tos būsenos – per gamtą, per švarumą.“

Dailininkas tikisi, kad parodos Šiauliuose neištiks toks pat likimas, kaip Vilniuje ar Panevėžyje, ir lankytojai galės apsilankyti galerijoje ilgiau nei savaitę.

Planuojamas festivalis „Enter“

A. Makarevičiaus ir R. Grikevičiaus parodos Šiauliuose dailės galerijoje veiks iki gegužės 22 dienos.

„Labai džiaugiamės, kad šiauliečiai turi galimybę pasimėgauti labai estetiška, kultūringa, profesionalia, o tuo pačiu, skirtinga kūryba, – sako galerijos direktoriaus pavaduotojas, menotyrininkas Virginijus Kinčinitis. – Manome, kad tie pojūčiai žmonėms yra būtini, juos taip pat savotiškai vadojuojant iš baimių, nerimo, netikrumo būsenos. Parodos, menas, kūriniai primena, kad egzistuoja kiti pasauliai, vaizduotės, tobulų formų, begalinių tolybių, kad pasaulis nesibaigia su kasdien ištinčiančiais gąsdinimais per televiziją, kaip viskas blogai, koks ribotas mūsų galimybių laukas. Menas suteikia drąsos, žmogiško-

jo orumo, primena, kad nesame įbaugintos animalistinės būtybės, o vis dėl to esame ir dvasinės, gebančios kurti ir mėgautis kitų kūriniais.“

A. Makarevičius, sako V. Kinčinitis, jaunas, veržlus, Vilniuje ryškėjantis menininkas: „Savitas, savotiškas mene anarchistas, alternatyvios kultūros nešėjas, kuris priklauso „žemumoms“, stoties rajonui, o ne tas centro elitas, kuris daro tik dailių meną ir pataikauja komercinėms galerijoms. Tikrai yra į ką pasižiūrėti ir ką palyginti.“

Panevėžyje gyvenantį R. Grikevičių V. Kinčinitis vadina vienu iš subtiliausių Lietuvos menininkų, kuris yra labai vertinamas kaip tapytojas, subtiliai balansuojantis tarp realistinės ir abstrakčios, ekspresyvios ir piešinio tapybos. Jo kūrinuose galima įžiūrėti ir miško fragmentą, ir abstrakčią tapybą. Dailininkas – būsenų žmogus.

Po šių parodų Šiaulių dailės galerija paskutinį gegužės savaitgalį planuoja pradėti XIX-ąjį medijų meno festivalį „Enter“.

„Bus visas desantas šiuolaikinio medijų meno, didelės apžvalginės parodos per kelias vietas – ir Prisikėlimo aikštėje, ir galerijoje, ir Fotografijos muziejuje“, – žada V. Kinčinitis.

Tradicinis „Enter“ festivalis tęsis ir rudenį – antroji dalis numatyta kartu su „Šiaulių naktimis“.

Festivalio pradžios data kol kas – preliminari, dar tikslinama.

„Kad ir kokie optimistiški būtume, trumpo džiaugsmo terpeje labai sunku nuspėti, kas bus. Mūsų norai ir viltys yra viena, o viruso planai, kuris puikiai evoliucionuoja ir konkuruoja dėl savo gyvenimiškos zonos šitame pasaulyje tarp mūsų, planai kiti. Ir jis, kaip žinome, yra šiek tiek protingesnis“, – sako V. Kinčinitis.

Pristatys Povilo Višinskio publicistikos knygą

Gegužės 6 dieną Šiaulių apskrities (ŠAVB) Povilo Višinskio viešosios bibliotekos Konferencijų saleje vyks bibliotekos 70-mečiui proga išleistos knygos „Ką mums šiandien trūksta? Povilo Višinskio publicistika“ pristatymas.

Šios knygos šaltinis – periodinėje spaudoje ir atskiromis brošiūromis pasirodžiusi Povilo Višinskio publicistika, sudaranti didžiąją šios asmenybės palikimo dalį.

Renginys taip pat bus tiesiogiai transliuojamas ŠAVB „Facebook“ ir „Youtube“ paskyroje.

Laikantis saugumo reikalavimų privaloma išankstinė renginio žiūrovų ir dalyvių registracija.

Renginyje dalyvaus ŠAVB Kraštotyros, senųjų spaudinių ir skaitmeninio skrybiaus vedėja Roma Baristaitė, ŠAVB tyrėja doc. dr. Dalia Jakaitė, Lietuvos istorijos instituto vyresnysis mokslo darbuotojas dr. Dangiras Mačiulis, ŠAVB direktorius prof. dr. Bronius Maskuliūnas, VU Šiaulių akademijos prof. dr. Džiuljeta Maskuliūnienė, literatūrologė doc. dr. Dalia Striogaite, Šiaulių „Romuvos“ gimnazijos mokytoja metodininkė Gitanė Trinkaite, aktorai Gintarė Danilevičiūtė-Vaitkevičienė ir Modestas Vaitkevičius, Šiaulių Sauliaus Sondeckio menų gimnazijos mokiniai Elzė Marija Pauliukonytė ir Povilas Ušinskis (mokytoja ekspertė Raimonda Sližiene).

Gegužės 7-oji – Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena, Povilo Višinskio asmenybės, publicistika ir kita veikla paliko ryškių pėdsakų lietuvių spaudos istorijoje.

Parengta pagal bibliotekos inf.

Aušros Čapskytės „Kryžiažodžiai“

Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos Meno ir muzikos skaitykloje (III a.) veikia Aušros Čapskytės ekslibrisų paroda „Kryžiažodžiai“.

A. Čapskytė-Šarauškienė gimė Vilniuje, 1988–1993 metais studijavo Vilniaus dailės akademijoje. Nuo 1994 metų dalyvauja grupinėse parodose, 2005 metais jai suteiktas meno kūrėjo statusas.

A. Čapskytė-Šarauškienė yra surengusi per 20 personalinių parodų (ekslibrisas, spalvotoji grafika, knygų grafika, tapyba).

Paroda „Kryžiažodžiai“ Meno ir muzikos skaitykloje veiks iki birželio 2 dienos.

Ekslibriso kūrimas autorei – tarsi užduotis ar galvosūkis, kaip žmogaus charakterio bruožus, svarbius jo gyvenimo įvykius, simbolius sutalpinti į mažo formato kūrinių. A. Čapskytė-Šarauškienei patinka knygos ženklus kurti konkrečiam žmogui, tai – dailininko ir asmens bendras kūrybinis darbas.

„Pasaulyje yra daug mūsų tapatybės patvirtinimo ženklų: gimimo liudijimas, pasas, numeris mokesčių inspekcijoje, mokėjimo kortelė su pavarde ir t. t. Toks pat asmens ar institucijos tapatybės patvirtinimo ženklas yra ekslibrisas. Manau, kad kiekvienas žmogus šitame skubančiame skaičiu, numeriu ir kodų pasaulyje turi turėti „gyvą“ savo ženklą, savo asmeninį simbolį – ekslibrisą. Žiūrovui ekslibrisas – kryžiažodis, kurį reikia išspręsti“, – savo kūrybą pristato autorė.

„Šiaulių krašto“ inf.

Andrius Makarevičius. „Rajone vestuvės“, 2019.

Ramūno Grikevičiaus parodoje „Miegas-miškas-miegas“ lankytojai kviečiami nauju kampu pažvelgti į užklumpančius išbandymus.